

Nr 955

Av herrar **Nelander och Zetterberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 136, angående rundradions fortsatta verksamhet m. m.*

(Lika lydande med motion nr 783 i Första kammaren)

Att spegla och aktivt föra en debatt i religiösa och andra livsåskådningsfrågor måste vara en väsentlig uppgift för radio och TV. Skall den lösas väl ställer detta givetvis krav i rent yttre avseenden, på programtid, medarbetare och andra resurser . . . Området för religiositet och livsåskådning är så allvarligt, betydelsefullt och ömtåligt, att det måste handhas med omdöme och återhållsamhet. Av största vikt är att i meningsutbyten om skilda livsåskådningar de medverkande visar sådan takt, att starkt intoleranta, hånfulla eller bigotta utfall mot oliktankande inte förekommer, liksom att kränkande uttalanden mot religiösa värden eller andra livsåskådningar inte tolereras. I sak skarpa meningsutbyten får heller inte medföra, att man visar missaktning mot religiösa symboler eller andra uttryck för livsåskådningar.

Så uttalar sig en enhällig radioutredning om de religiösa programmen i radio och TV (SOU 1965: 20 I s. 189). Detta synes oss vara en god målsättning för dessa program.

Om det skall vara möjligt att i dessa våra massmedia »föra en debatt i religiösa och andra livsåskådningsfrågor», liksom att ge en »aktualitets- eller debattbetonad bevakning av det religiösa livet» . . . med vardagliga aspekter på kyrkans och samfundets verksamhet . . .» (Radioutredningen I s. 434), så måste en personal- och resursmässig upprustning på detta programavsnitt ske. Detta är väl nästan det enda område där en enda sektion om två man har att svara för både radio och TV. Den s. k. radiokyrkan får inte vara en isolerad och ekonomiskt undernärdd verksamhet utan måste ges tillräcklig möjlighet att förnya sig och spela en aktiv roll. Vi anser därför att en särskild avdelning inom Sveriges Radio/TV bör skapas för handhavande av de religiösa programmen. Naturligtvis skall en sådan avdelning liksom andra liknande sektioner samarbeta med övriga avdelningar.

Vad radioutredningen i dessa avseenden anfört (s. 434) om belysningen av engagemang i ungdoms- och socialvård, av den kristna studieverksamheten, liksom av samverkan mellan samfunden, av utbildnings- och biståndsverksamhet i utvecklingsländerna, etc. utgör enligt vår mening exempel på avsnitt som bör få större utrymme på denna avdelning.

I fråga om de religiösa programmen har därutöver från skilda håll framförts önskemål om reportage och program från kyrkornas och samfundens söndagsskol-, barn- och ungdomsverksamhet. Söndagsskolan är t. ex. en verklig folkrörelse med bortåt 400 000 elever i landet. Ett program från söndagsskolan i radio/TV skulle utmärkt komplettera barnprogrammen. En sådan utsändning bör dock inte förläggas till ordinarie söndagsskoltid.

De gudstjänster och andakter som nu blivit traditionella inslag i programverksamheten och som tacksamt avlyssnas av miljoner i vårt land bör givetvis fortsätta och — där möjlighet ges genom utökade kanaler och vidgad sändningstid — få ökad omfattning.

Dessa gudstjänster, fördelade på olika kyrkor och samfund, drar jämförelsevis låga kostnader, då Sveriges Radio/TV har fri tillgång till kyrkor och samlingslokaler och i stor utsträckning till medverkande.

I TV förfogar gudstjänstsektionen över ca 40 timmar årligen, vilket utgör knappa 2 % av totala sändningstiden. De religiösa radioprogrammen har successivt trängts tillbaka från 5—6 % vid slutet av 1940-talet till nuvarande dryga 3 % av programvolymen i P 1—P 2. Då bortser vi från melodiradion. Det är alltså angeläget, att tiden för de religiösa programmen inte ytterligare får procentuell eftersläpning.

Vid den förestående utbyggnaden bör enligt vår mening i programavseende kontakter tas med organisationer, kyrkor och samfund. Sådana värdefulla kontakter kunde också förmedlas genom ett programråd. Vi föreslår sålunda att den existerande kommittén för de religiösa programmen utvidgas till ett programråd med representanter för de kristna rörelserna.

I fråga om radionämndens medlemsantal bör detta i enlighet med utredningens förslag fastställas till sju ledamöter. Att de stora folkrörelserna här blir företrädade finner vi angeläget. Departementschefens förslag om att ordföranden i nämnden skall vara jurist anser vi bör utgå. Väsentligare är att han har god kontakt med de stora folkrörelserna i landet.

Vad radioutredningen i sitt uttalande å s. 189 — här inledningsvis återgivet — sagt om vikten av att i meningsutbytet om skilda livsåskådningar god takt och hänsyn iakttages och att bigotta utfall mot oliktankande inte förekommer, liksom ej heller kränkande uttalanden mot religiösa värden eller andra livsåskådningar, anser vi vara väsentligt. Människor med religiös och ideell inriktning bör lika litet som andra befolkningsgrupper av andra meningar eller annan ras utsättas för osakliga utfall.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 136 om radions och televisionens framtida verksamhet och med stöd av vad sålunda anförts hemställer vi,

- 1) att en särskild avdelning med tillräcklig bemanning skapas för de religiösa programmen inom radio/TV,
- 2) att ett programråd med representanter för de kristna rörelserna tillsättes för radio/TV:s religiösa program,

3) att den för programgranskning avsedda radionämnden får sju ledamöter samt att föreskriften om juridisk kompetens för nämndens ordförande utgår,

4) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t i övrigt ger till känna vad i motionen angivits beträffande programutformningen på det religiösa området — att i möjlig mån beaktas vid utformning av det kommande avtalet mellan staten och Sveriges Radio.

Stockholm den 22 november 1966

Eric Nelander (fp)

Åke Zetterberg (s)